

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Elke stem een stoel – Cursiefjes uit de therapieruimte

Elke stem een stoel – Cursiefjes uit de therapieruimte

Jasmina Sermijn (2022). 82 pp., € 19,90
ISBN 9789464597691

Leny van Dalen

‘Als ik even wegga betekent het niet dat jij opnieuw onzichtbaar wordt. Wel dat ik een leven heb waarin jij niet aanwezig bent.’ (p. 43)

Deze en andere betekenisvolle zinnen kom je tegen in dit rijkgeïllustreerde boekje met zalmroze kaft. Het bevat dertig cursiefjes die de lezer een inkijkje geven in het dagelijks reilen en zeilen van de auteur in haar therapieruimte.

Ze schrijft, ik noem een paar voorbeelden, over een vrouw die geteisterd wordt door waarom-vragen, over een stel dat niet kan stoppen met schreeuwen naar elkaar, over een meisje dat onderzoekt of woorden de man maken, over een man die verbinding zoekt met de jongen die hij ooit was, over een therapeut die op ezeltocht trekt om te leren vertragen en over iemand die na zeven jaar therapie nog altijd boos wordt wanneer de therapeut op vakantie gaat.

Elk verhaal, door de schrijfster cursiefjes genoemd, vertelt iets over wat er zoal kan gebeuren in de spreekkamer van een systeemtherapeut. Het gaat over het belang van invoegen, de tijd nemen om samen de zorgen en moeilijkheden vanuit meerdere perspectieven te onderzoeken en over het aandurven om vanzelfsprekendheden ter discussie te stellen.

Jasmina Sermijn werkt vanuit het dialo-

gisch-collaboratief referentiekader. Ze beschrijft systemische interventies zoals het gebruik van metaforen en rituelen en over het externaliseren van moeilijkheden. Ook de interventie van het zetten van de extra stoel in de kamer, waar de titel van het boekje naar verwijst, met als doel de afwezigen aanwezig te laten zijn, of een ander perspectief in te brengen, komt in meerdere verhalen naar voren.

Dat deze cursiefjes soms ook het machteloze gevoel van de auteur, de systeemtherapeut, weergeven, ontroerde me als lezer. Zo weet ook zij soms niet hoe te reageren. Of hoe ze moet duidelijk maken aan cliënten dat ze voor haar waardevol zijn maar dat dat niet betekent dat ze altijd beschikbaar is. Of hoe ze in sommige sessies überhaupt gelegenheid gaat krijgen te interveniëren.

Het is dan ook geen boekje met handvatten voor systemische interventies en houvast om trajecten mooi af te ronden. Sommige verhaaltjes eindigen zelfs nogal abrupt, maar ze stemmen des te meer tot nadenken.

Ik vond het een bron van herkenning voor hoe je je als therapeut kunt voelen in het contact met mensen die hun vaak chaotische, verdrietige of haperende verhalen aan je toevertrouwen. Een aanrader voor zowel cliënten als (systeem)therapeuten dus. Voor beginnende therapeuten zijn het mooie voorbeelden van interventies, voor ervaren therapeuten bieden de cursiefjes herkenning.

Leny van Dalen werkt als psychiater en systeemtherapeut bij Arkin in Amsterdam. E-mail: lenyvandalen@mac.com.